

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

2. Eiusdem negatiuæ conclusionis probationes reliquæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94285](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94285)

missione facta à Deo meritis de congruo hætenus in aduersarij doctrina probatum est.

9. Confirmatur: quia promissio à persona debiti stricti capaci facta alteri copaci iuris contra illam non pendet quoad iuris, ac debiti inter illas inductionem ab æqualitate rei, seu operis exhibendi ab eo cui sub illo promittitur cum præmio, seu re promissa: quin ex gratuita omnino & liberali promissione, ac nullatenus onerosa strictum contra promissorem, & in hoc debitum strictum præstandi promissa necessario suboritur: Atqui per vos ex promissione Dei de aliquo præstando sub conditione operis meritorij de congruo, ac non de condigno: & multo magis ex promissione eius profusus gratuita & liberali non oritur in creatura promissaria sub strictum contra Deum promittentem, neque in hoc debitum strictum iustitiæ, sed sibi solum, decentiæ & fidelitatis ad præstandum promissarium rem promissam: Ergo promissio, siue gratuita, siue onerosa, Dei ad creaturam non inducit ius creaturæ contra Deum, nec in hoc debitum creaturæ: quia hic eius debiti, ille vero iuris eius incapaces sunt. Porro hoc argumento ostenditur: quare, & quomodo Deus ex promissione sua, etiam onerosa, debitum solius fidelitatis, non autem iustitiæ contrahit: id quod imperceptibile citati nuper aduersarij censent, & ex negatiua nostræ sententiæ Patronis fatetur noster Ioannes Præpositus: sicut enim per hos Doctores cum promissio Dei de præstando aliquo sub onere operis non meritorij de condigno, ac multo magis profusus gratuita, & liberali, ac nullatenus onerosa, intelligi potest (contra id quod in promissione creaturæ rationalis ad aliam certam ac statam euenit lege) Deum solum ex fidelitate, & siquæ ex decentia sua manere obligatum non autem creaturæ ex iustitia iure huic contra ipsum ex ea promissione quæsitio, debiteque ipsius præstandi promissa suboritur: quod, nisi ex incapacitate iuris eius in illa, ac debiti stricti creaturæ in Deo, nequit provenire, idem ipsum cum Dei promissio sub onere meriti de condigno, & æqualis rei sub illo promissæ euenire facile percipi potest: immò, & intelligi debet; cum solum ex præfata incapacitate proveniat. Vnde etiam fundamentum totum aduersarij doctrinæ ratione ex natura, & vi promissionis penitus euanesceat, ut patet.

CERTAMEN II.

Eiusdem negatiue conclusionis probationes reliquæ.

1. Si probatio quinta (quam certamine 1. numero 6. hic remissimus) ex natura dati & accepti: in qua abdicationem Domini rei datæ in dante ex iustitia, eiusque translationem in accipiente diximus contineri q. 1. certam. 2. num. 3. vel si maius, inseparabiliter, atque inseparabiliter illam comitari ac sequi: ut proinde in ea virtualiter contineatur. Ratio est, quam ibi insinuauimus: quia implicat rei absoluta donatio consummata, & perfecta cum dominio absoluto ex parte dantis. Ergo implicat absoluta donatio consummata, sine abdicatione domini ex parte dantis, & translatione illius in recipientem, aliqui dominium absolutum rei absolutæ, & consummate donatæ in dante persistet simul cum dominio absoluto rei eiusdem ex parte recipientis absque repugnantiā quam in minori syllogismo primi asserabamus. Probatur autem hæc minor, ex iuris axiomate, quo illam probabamus controu. de Incarnat. d. de necess. Incarnatiōis ad satisfactionem pro mortali peccato de rigore iustitiæ: quia, si rei eiusdem dominium absolutum ex parte recipientis implicet cum dominio absoluto ex parte dantis circa rem eandem absolutæ, & consummate donatæ, non implicabit dominium in solidum rei eiusdem penes duos simul, ut patet: ergo implicat dominium rei absolute, & consummate donatæ ex parte recipientis, cum rei eiusdem absoluto dominio ex parte

dantis. Maior iuris axioma est: quod ad eius firmitatem satis esse deberet, si Recentiores, plusquam oporteat, licetque illius firmitatem subtilitatibus (nescio an subtilitatibus) tentare, imò & illud amouere fuissent aggressi: quos tamen loco citato de Incarnatiōe satis impugnauimus, ubi eorum subtilitatum paralogramas deteximus.

2. Probatur tamen ratione à priori ibidem data, & domini absoluti essentia, & statim definitione ex qua proxime Axioma illud iuris deductum est, atque immediate demonstratur: *Dominium rei absolutum, seu in solidum* (quod vocant Iurisperiti) est facultas utendi illa pro libito, & independentem ab alterius voluntate, & consensu in omnem eius usum absque iniuria alterius, siue, quin iuri alterius in aliquo rei illius usu derogetur. Atqui, si rei eiusdem dominium absolutum, seu in solidum penes duo simul esset, neuter pro libito, & independentem à voluntate, & consensu alterius posset absque eius iniuria, siue, quin eius derogaret iuri, re illa in omnem eius usum, imò & qualemcumque, uti: posset enim alter velle ex iure suo rei usu impossibili cum usu alterius re illa uti: equum v.g. quiescere, vel illo equitare, cum eodem equo equitare alter Dominus vellent: neuter ergo Dominus eiusdem rei simul esset. Definitionem hanc Petrus Puente Hurtado de Mendoza (primus duorum Dominorum in solidum rei eiusdem simul inuentor) vitiōsi circuli arguit, ne saltem inoffenso ad suæ conclusionis curreret cunctationem, eius tamen substantialem conceptum negare ausus non est: quod satis ad eius conclusionis confirmationem erit: ipse vero, & eius in ea sententia asseclæ, ac nonnulli sententiæ aduersæ, aliis, atque aliis quicquæ vocibus suas definitiones domini tradant, ut circuli vitium obiectum declinent, alij vero circuli calumniam multis à communi definitione propellunt, eoque grauissimæ de re controuersiæ magnam partem diuertunt, ut videre est in Arriaga d. 30. lect. 1. Sed, cum de re, & substantia domini conueniatur, nihil de eis curandum, sed concludendum ad rem præsentem argumento hoc. Implicat ratio dati absoluti, & accepti absque abdicatione domini ex parte dantis, & translatione illius in accipientem: alij implicat ex parte Dei dantis creaturæ domini in rem datam abdicatione, & translatio in creaturam recipientem: ergo implicat Dei ad creaturam vera ratio dati, & accepti: ac proinde iustitia commutatiua, quæ absque dato, & accepto propriæ & absolute dictis esse non potest.

3. Argumento diluendo variè aduersarij definitionem domini absoluti, & in solidum explicare, ac distinguere tentant & inde ductum axioma iuris præfatum (non posse scilicet eiusdem rei dominium absolutum seu in solidum simul penes duos esse) ut absque abdicatione domini rei datæ ex parte Dei dantis & translatione in creaturam recipientem propriam dati, & accepti rationem, quare & iustitiam commutatiuam inter Deum, & rationales creaturas intercedere posse tueantur. Primò aiunt in Iurisperitiam, eiusque principia reuerentiores ex aduersariis, præfatum domini in solidum definitionem intelligi debere quoad illam particulam *absque iniuria, seu, quin derogetur iuri alterius in usu rei absque eius consensu; imò cum eius venientia de iure eius Ordinis, & æquali cum iure domini alterius absoluti, & in solidum rei illius; secus de iure ordinis Superioris excedentis, & excellentioris, seu eminentioris in rem eandem, quale est diuinum. Ex quo inferitur legitime, non posse dominium in solidum, & absolutum ordinis eiusdem penes duos esse simul. At verò dominium absolutum Ordinis eminentioris, & excellentioris in vno cum dominio Ordinis inferioris circa rem eandem in altero simul posse, imò & debere, consistere: & quidem definitio domini absoluti, & in solidum, indeque iuris axioma deductum de dominio gentium, & ciuili, quod æquale, eiusdemque Ordinis in quouis homine cum dominio alterius fit solummodo sunt: quin de Dei dominio superiori cogitaretur: imò nec de dominio alto Regis, quæ supremus Dominus est, ac non, ut priuata persona Reipublica, comparato cum dominio basso priuatarum illius personarum: sed nec cogitari potuit: cum circa rem eandem in Deo, & in Principe absolutum*

absolutum superioris Ordinis dominium simul cum Dominio absolutum Ordinis inferioris in reliquis hominibus explorato consistit: inde verò opus est ad rationem propriam rei à Deo absolute & consummate datæ, atque à creatura acceptæ dominij Deo proprii, ac diuini abalicatione, & eius in creaturam translatione vtrique repugnantibus, & dari à Deo nobis plura absolute data, & à nobis accipi, certum ex fide, & ratione est: indeque nobis dominium absolutum, & insolidum suboritur non minus, quam coram, quæ nobis ab aliis hominibus donantur equè ferè est certum: aliqui ex fructibus, qui nobis à Deo dantur, aliquid ab aliis nobis subripi peccatum non esset, & tamen cum ea omnia nobis à Deo dantur, eorumque dominium acquirimus suo ferè domino non abdicant, ac æque in nos illud transfert Deus, sed & nostrum inferius, & Dei supremum in Dei dona illa simul perstat.

4. Huic rationi & solutioni multifariam instructa in iuris principia obseruantiores meoque iudicio Sapientiores aduersarij Recentiores insinuant demum: ex quibus susus, & melius Falolus citata dubit. 2. numero 36. exemplo causalitatis vniuersalis Dei, quæ causalitates particulares casualium secundarum non excludit illam confirmans: imò neque in omni iustitia commutativa humana necessariam esse dominij abdicacionem ex parte vnius, cuiusque in alterum translationem ait: vt patet inquit in mutuo, pignore, deposito, & commodato. Hoc autem postremum parum præstat, etsi enim rei ipsius nonnullis ex his contractibus dominium non transferatur in alium, aut alicuius actionis, illius in quæ actio ex his contractibus alteri paratur, etsi transeunt, dominij transferendum est, vt patet neque; aliter spectare ad commutativam iustitiam creatæ possunt sed nec primam soluit difficultatē. Nam, etsi donatorum à Deo absolutum dominium adquirat creatura recipiens æqueque, donatorum à creatura alia, insufficienti tamen dominium est ad iustitiam commutativam dari, & accepti inter Deum & creaturam fundandam, etsi ad eam fundandam inter creaturas satis sit. Etenim manente in Deo dominio superiori, longèque excellentiori, ac supremo circa rem ita donatam creaturæ, nequit ex illo creatura vt re donata independentē à consensu, & voluntate Dei, & citra iniuriam, lacionemque iuris Dei vlti creaturæ de re illa renuentis: quin nisi ex consensu Dei positio, vel permissio vlti illius re sibi, etiam à Deo donata, vt potest iuridica, imò nec physica, nullatenus creatura potest: in eo quippe supremum, creatore excellentius longe, & superius sit, vt dominium creaturæ in omni, ad omnemque licitum rei ex vlti iure etiam subdatur diuino; hoc verò nullatenus, neque ad licitum, & citra iniuriam creaturæ, rei vlti à creaturæ eius Dominæ voluntate dependeat: quare implicat ex acceptione rei à Deo, indeque orto eius dominio, in creatura satis esse dari, & accepti, & dominij vt inter Deum & ipsam iustitia commutativa intercedat: hæc siquidem talem rei acceptiōem indeque ortum dominium requirit, vt ex eo accipiens à consensu alterius, respectu cuius ipsi iustitia commutativa cum illo intercedit nullatenus ad licitum rei vlti dependeat imò illo renuente, possit ex iustitia, & iure dominij rei ab ipso etiam acceptæ agere contra illum: quod ipsum in dominio alto Regis, aut Reipublicæ ad communia: huius commoda necessaria in bona priuatarum eius personarum eorum dominium basium habentium proportionē seruata vlti venit.

5. secundo solutionis eiusdem insufficientia constat ex parte acceptiōis Dei à creatura ad iustitiam inter ipsos requisitæ, & dominij in Deo per illam recipiendi, quæ omnino deficiunt. Etenim nihil potest Deus recipere à creatura, quod compense, quove eius data compensentur (nihil vquam, nec solum nihil vtile, aut commodum sibi, sed absolute & omnino nihil) aut ad necessarium prorsus est, vt inter vtrumque iustitia commutativa intercedat: ergo implicat hanc intercedere inter vtrumque. Negant aduersarij maiorem, quia bona opera honesta (quæ hominis, etiam supposita gratia Dei auxiliante, & libera sunt, nec, nisi ex hominis libertate, & potestate ad vtrumvis poni, Deoque exhiberi queant) ab hominis voluntate & potestate in-

differentē ad illa ponenda, & non ponenda ponatur: sine quorum positione sub dominio Dei non cadent, nec venire vquam possent à Deo accipi. Contra vero est: quia ad rationem dati, & accepti ad iustitiam commutativam necessariam, datio solum physica, ac physice libera dari, & ab alio accepti, sine, quæ ex physica solum potestate dandi, vel non dandi, seu agendi, & non agendi prouenit, satis non est, nisi ex moralis iuridica, vt sic loquar, & ciuili potestate dandi alteri, cuiusque dominio, quod licet, & citra eius iniuriam possit pro libito sibi retinere, atque alteri non dare proueniat: atqui, etsi ex physica arbitrij libertate & potestate physica indifferenti voluntatis honesta opera, ita ab homine physice apponantur, vt possint physice non apponi, ac proinde nec Dei dominio subiacere, at non ita ex moralis iuridica & ciuili potestate Deo ab homine exhibentur, vt ipsi non dare, ac sibi suoque dominio, & vlti ea referre illa homo possit: quin semel eis physice ab homine positis, vel, nobis homo, illa sub Dei dominio cadunt: Ergo nihil prorsus homo Deo dat moraliter, & ciuilitate, sive ex iuris sui potestate, ciuili iuridica, & moralis vt dati, & accepti ratio necessaria, & essentialiter requisita ad iustitiam commutativam inter ipsum & Deum reperitur.

6. Subsumptum antecedens constans est apud omnes, atque exemplis, ex quibus nostræ negatiue conclusionis Patroni arguere à paritate contra affirmantes solent, perspicuum, quorum robur principio nostri huius subsumpti innititur: cuius veritas si ablit, nec exempla vera essent, nec si aliunde vera essent, paritas teneret. Etenim etsi seruus Religiosus, & filius hoc vel illud agendi, & lucrandi in domini Religiosis, & Parentis commodum, & vtilitatem, vel etiam non agendi, & lucrandi physicam arbitrij sui libertatem, & potestatem habeant, ac non agentibus liberè illis, nihil operum illorum dominio, & vtilitati, Domini, Religiosis, & parentis subesse: quia tamen ex moralis, ciuili, & iuridica potestate serui, filij, ac Religiosi: qui ea sibi licet, & citra illorum iniuriam referre possunt, cum illis ea exhibent minime eorum positio sub illorum dominio non prouenit, sed præstatio seruo, filio, ac Religioso, nolentibus sub illorum dominio veniunt, nequit inter vtriusque ratio dari, & accepti ad iustitiam commutativam necessaria, & essentialiter requisita inueniri, ac proinde nec iustitia commutativa inter eosdem intercedere: firmum ergo, ac certum subsumptum illud antecedens est. Scio Falolum, & alios paritati ex seruis, & filiis respondere: inter filios & parentes de bonis Caltrensis, & quasi, & inter filios emancipatos posse iustitiam commutativam inueniri: atque inter seruos quotidie cum Domini iustitiæ pactum inueniri: quo operas Domini serui liberæ relinquant, vt se alant, & sibi licentur quotquot tantam summam, vel paulatim, vel simul fixo tempore Domini pro libertate appendant. Sed instantia hæc, & similes nec vrgent nec argumentum debilitant. Sunt enim ex dominio, & iure Dominorum pro eorum arbitrio abdicabili, siue, quoad aliquos, siue quoad omnes operas serui, quarum abdicacione à Domino facta per pactum illud serui dominio tam ille, quam illorum lucra iuridico, & ciuili sunt: ac proinde potest cum Domino ex iustitia contrahere, ac pro sua libertate pacisci. Bona item Caltrensis, vel quasi, filij, & tris bona ex iure non sunt. Deus autem ita omnium nostri, & operum creatorum essentia sua physica Dominus supremus est, vt nullus possit se domino abdicare nec aliquid in se, & in rebus absolute esse: quin illius dominio subiaceat: illud de emancipato filio nihil firmum assert: & aliud de morali, ac ciuili diuisione filij à Patre cum quo ante emancipationem eadem censetur pactum addit, quod præsentis difficultatis non est: quare multis super eo replicis, solutionibus & instantiis Recentiorum apud Arriagam abstinco.

7. Petrus Hurtado de Incarnacione d. 11. sect. 7. & §. 36. ac deinceps vsq. ad 78. VVadingo dubit. 7. & Dubit. 10. & d. 21. dubit. 4. §. 1. part. 2. dicit secundum Arriagam part. 1. d. 30. sect. 2. a subsect. 2. consensu axioma illud iuris de impossibilitate dominij absoluti & in solidum erga rem eandem penes duos simul falsum esse, atque in omni donatione consummata per acceptiōem rei necess-

fario deficere: cum in eo instanti quo acceptatione donatio consummatur dominium rei donatæ absolutum, & in solidum nec possit non inquiri, in donante simul pro eodem instanti etiam esse, cum domini actus donatio sit, qui sine dominio, quod eius potentia, & principium actuum est, esse non possit; nec subinde actus potentia suæ destructivus esse queat: quod argumentum etiam stomachatur nimis noster Cardin. Lugo d. 19. de Incarnat. & Bernal. d. 7. variisque impugnationibus, & instantiis, tam illud quam conclusionem repellere conentur atque illius pondus elevaré. Succumbunt tamen deprimunt, ut videmus controu. 2. de Incarnat. d. 1. q. 3. cert. 3. n. 1. Recentiores alij alias argumento huic solutiones tentant quas eo cert. num. 3. satis confutauimus, memoratque, ac refellit Ariaga cit. sub sect. 2. num. 7. a §. Huic argumento vique ad §. forte aliquis 4. quoad conclusionem horum Doctorum negantem vniuersim iuris principium de impossibilitate domini absoluti, & in solidum penes duos simul circa rem eandem demonstratiue pugnantium à nobis & domini absoluti, & in solidum essentia ac definitione, cum hic n. 2. tum citato cert. de Incarn. n. 1. ubi illi euasione quæ pro presenti quæstionari posset (est conclusio vniuersim negatiua, & argumentum pro ea factum minime ea euasione deferretur) occurrunt. Nempe dominium Dei perscrutare absolute, & in solidum simul posse cum domino in solidum creaturæ circa rem eandem: quia scientia sua Deus facere potest, vt in omnem quem ipse velit, rei vsum annuat domina creaturæ. Etenim potestas vtendi rei pro nutu tandem alterius sine eius iniuria potestas domini in solidum, & vtendi re independentem à voluntate alterius, imò altero etiam regnante circa eius iniuriam non est.

8. Quoad Sophistici autem argumenti solutionem eam excogetauimus cum prælo controuersias de Incarn. pariteremus, quam postea Ariaga §. ito forte aliquis quæstio formulo excogitabilem, ac statim vt improbabilem rejicit, nosque adhibuimus citato loco de Incarn. cert. 4. n. 1. eis fundamentis innixam, quæ, & eis satis probabiliter faciant, ac plus satis præstatum argumentum, seu potius Sophisma debilitent: cui vel ideo aduersarij minus fidere præstiter debent: quod non ex peregrino aliquo, raroque contingenti casu, sed ex temporum, & inopinato circumstantiarum occurfu, qui pollet proinde tot sapientissimos Philosophos Iuris Consultos tunc latere, cum axioma iuris illud concordet statuerunt, sed ex frequentissimis, & barbare etiam, notissima donatione, & contra actibus quotidianis emptionibus venditionibus, locationibus, conductio- nibus petetur: in quibus axioma, & principium iuris deficere valde iuri ipso, ac Iurisconsultis sapientissimis foret iniurium. Respondi ergo citato loco de Incarn. cert. 4. n. 1. & nunc iterum respondere principia actionum moralium opus non esse, vt cum his persistant, & coexistant simul: vt ex principis moralibus gratia, Sacramentis nempe, quorum vix aliquid, & quod solum effectum non causatione causare potest) gratia effectus, atque eius productioni coexistit: cum verba successiue prolata fere omnia transferant, cum gratia siue effectus quivis alius Sacramenti per illa constituti producantur: & in dominio, cuius actus, seu actiones eius destructivæ aliquot sunt: vt donatio, & destructio rei, cuius dominium habetur, est adhuc apertius: cum re destructa illius dominium simul adhuc pro vniico instanti persistere, vel ipsi terminis implicationem præ se ferat: nimirum Dominum absolute ea in solidum quæpiam, tunc esse posse, cum res absolute non existit, quod ipsum de instanti primo alienationis rei per gratuitam donationem, vel onerosum contractum emptionis, venditionis appareat vt enim rem secundum se non destruat donans, vel vendens, destruit sibi cum eam eis actibus alienationem antecessisse, ex quo pro instanti donationis illud conservandi per negationem destructionis, seu donationis rei, vel amittendi per rei destructionem, donationem, aliamve eius voluntariam alienationem integra, ac libera voluntati Domini potestas est.

9. Porro, quæ contra hanc solutionem ex actus & potentie physice necessaria simulat obicit, & replicat Ariaga adeo ex dictis euasunt, vt ne commutationis quidem opus habeant: imò nec de physica

Christoph. de Ortega, de Deo Pro. Tomus II.

actibus, & potentis adeo explorata vniuersim sunt, vt eo cert. 4. ostendimus: quæ vero ad argumenti confirmationem addit, nihil præter verba & formas arguendi demum ponunt: quare nec proponenda hic fuerunt, vt soluerentur. Illud denique contra hanc instanti inter Deum, & homines commutatuiæ, ex Dei promissione orta assertionem omittendum non est, quod ex aliquibus Doctoribus citata controu. 2. de Incarnat. 1. proponebamus. Nempe ex debito iustitiæ in Deo orto ex sua promissione creaturæ facta inferri maxime sub onere alicuius à creatura præstandi inferri, Deum famulum, & locatorem operæ suæ fieri posse creaturæ, & operæ quidem, cuiusvis sordidæ, & vilissimæ: eo autem semel admissa, & omnium suarum operarum, actuumque, interiorum creaturæ commodorum pro huius nutu posset se illi debitorem etiam constitutere: quare & se illius seruum, & mancipium, empirico magis (hoc enim suorum actuum interiorum dominium à Domini nutu, & iure independentem habet) fieri creaturæ: id quod, vel aures horrent ipsæ Ariaga d. 3. t. sect. 3. sub sect. 3. à versu, *Tertia obiectio*, respondet: horrorem quidem vocibus solum, & auribus esse non in re per illas significata: siquidem debitorem Deum creaturæ esse promissa præstandi, vno titulo fidelitatis, vt admittimus, vel titulo iustitiæ eandem indecentiam habet, vel potius non habet, sed debito à sola fidelitate non est debitum creaturæ, sed Deo solum ipsi cui nequaquam à creatura restituitur ius contra Deum (in quo vel locationis, vel conductionis, aut seruitutis ratio earumque indecentia fundatur) licet quod sibi ex fidelitate sua præstare Deus debet, quia promissit præstandum creaturæ necessario sit cui fuit promissum: itaque creatura terminis *em* promissis & donationis promissæ rei non autem debiti ex fidelitate diuini est in quo solum indecentia realis, nec solum vocalis famularus, & seruitutis in omnibus sit continetur, nec in famularus operæ vnius quam seruitutis omnium, nisi extensius maior. Vnde à debito Dei ex iustitiæ creaturæ vnius operæ ab ipso promissæ ad promissionem & debitum subinde creaturæ omnium, negati consequentia nequit, vt secunda solutione Ariaga tentauit, cuius tertia etiam solutio de vilibus quibus concionibus Natalium, vel vis coactiua, vt seruis quis fiat, & c. quas seruitus importat, atque in Deum non cadunt: eis enim deficientibus, & seruitus & intussecæ eius indignitas præfata persistat, vt patet in ingenio, ac præstanti viro, qui se vitro ob finem honestissimum se alicui in seruum traderet, vt S. Paulinus efficit, ac S. Dominicus honestissime seruo & enixe tentauit.

CERTAMEN III.

*Leuiores pro negante nostra sententia,
& qua contra ipsam facinne
reijciuntur,*

1. **D**uo quæ pro negante nostra sententia afferri ab aliis eius Patronis solent consulo omisi: quia alterum sepe semper mihi visum est: Alterum vero quia, etsi non adeo sit leue, sed valde in Aristotele fundatum, atque à Sancto Thoma, non semel, ac veteribus scholasticis admissum, & cui proinde nos citata controuersia 2. de Incarnat. d. 1. quæst. 2. certam. 2. 1. merito consensimus, nostraque conclusionis probationem primam commissimus, vt veræ, ac firmæ rationi, quam ideo, ne nunc quidem, vt inutilem retractamus: ea tamen abstinentes, quia aduersarij ad quæstionem de nomine reuocare illam, vtunque, nec omnino in verisimilibus discursibus possunt, vt ex dicendis num. 3. patebit, primum, atque explorato leue pro sententia nostra negatiua solet ita efformari iustitiæ commutatuiæ, nisi redditione æqualis, pro æquali esse non potest: atqui in redditione præmissi promissi à Deo operibus iustorum (nempe gloriæ & vite æternæ) non seruatur æqualitas: præmiat quippe Deus Sanctos suos ultra con-

D d dignum